

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcov 1/ P. A. st., H., 2/ P. A. ml., H., 3/ D. K., rod. A., Z., 4/ D. B., Š.Š., 5/ M. B., Š.Š., 6/ V. B., Š.Š., 7/ J. B., L., 8/ M. B., R., 9/ A. B., L., 10/ Ing. J. B., T., 11/ H. L., D., 12/ J. B., D., 13/ M. B., D., 14/ M. B., T.T. 15/ R. B., T.T. 16/ O. C., Š.Š., 17/ P. D., H., 18/ E. C., 19/ V. F., Š.Š., 20/ J. G., M., 21/ M. G., J., 22/ M. G., Š.Š., 23/ J. H., Š.Š., 24/ Z. H. (vydatá J.), Š.Š., 25/ Ľ. H., V., 26/ Ing. Ľ. H., M., 27/ J. Š.H.Š., 28/ M. J., Š.Š., 29/ Z. Š.J., 30/ J. J., Š.Š., 31/ J. J., Š.Š., 32/ H. J., Š.Š., 33/ J. J., ÚSP Olšany, Č., 34/ J. K., U., Č., 35/ M. J., Š.Š., 36/ J. J., Š.Š., 37/ G. K., Š.Š., 38/ Z. K., B.B., 39/ M. K., B.B. 40/ A. K., Š.Š.Š., 41/ J. K., Š.Š., 42/ P. K., Š.Š., 43/ A. K., Š.Š.Š., 44/ J. K., Š.Š., 45/ P. K., Š.Š., 46/ M. L., Š.Š.Š., 47/ J. M., Š.Š.Š., 48/ J. O., P., 49/ J. P., Š.Š.Š., 50/ P. P., Š.Š.Š., 51/ V. P., Š.Š.Š., 52/ V. P., Š.Š., 53/ Ing. Ľ. P., L., 54/ S. P., Š.Š., 55/ V. P., Š.Š., 56/ M. P., S., 57/ Ing. J. R., M., 58/ B. R., Š.Š.Š., 59/ J. R., Š.Š., 60/ J. R., Š.Š., 61/ J. R., Š.Š.Š., 62/ JUDr. J. R., Š.Š.T.Š., 63/ J. R., Š.Š., 64/ J. R., V., 65/ Ľ. R., Š.T.L., 66/ M. R., Š.Š.Š., 67/ A. Š., Š.Š., 68/ V. R., P., 69/ M. P., Š.Š.Š., 70/ H. R., L., 71/ Slovenská republika - Slovenský pozemkový fond, Búdková 36, Bratislava, 72/ A. S., Š.Š., 73/ M. S., Š.Š., 74/ Z. Š., J., Š., 75/ Ing. J. Š., M., 76/ O. Š., Š.Š.Š., 77/ M. Š., M., 78/ Dr. D. Š., R., 79/ Z. Š., Š.Š., 80/ J. V., Š.Š., 81/ Ing. J. V., P., 82/ M. V., Š.Š., 83/ S. V., Š.Š.Š.Š., 84/ V. V., Š.Š.Š., 85/ A. V., Š.Š., 86/ M. V., Š.Š., 87/ M. V., N., 88/ Z. V., Š.Š.Š. a 89/ M. Z., Š.B. proti žalovaným 1/ D., 2/ H., s.r.o., H., 3/ A. spol. s.r.o., D., 4/ R. E., s.r.o., P., 5/ V. J., L., nar. X., 6/ A. J., rod. V., nar. X., L., 7/ E., s.r.o., S., 8/ Ing. S. M., D.Š., 9/ JUDr. H. P., rod. D., D., 10/ Ing. M. F., Š., P., 11/ Ing. P. F., Č.P., 12/ Ing. J. F., M., 13/ E. Š., P., 14/ D. Ž., P., 15/ Š. Ž., P., 16/ J. Ž., K., Ž., 17/ J. G., rod. Ž., M.Š., 18/ F. G., T., 19/ A. G., rod. L., T., 20/ F., s.r.o., T., 21/ B. P., N., 22/ M. P., rod. J., N., 23/ A. F., T., 24/ L. M., H., IČO: X., 25/ T. P., a.s., P., IČO: X., o určenie vlastníckeho práva s prísl., vedenej na Okresnom súde Poprad pod sp. zn. 19 C 160/08, o dovolaní žalobcov 1/ až 70/ a 72/ až 89/ proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove z 18. marca 2010 sp. zn. 16 Co 12/2009 takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

O d ô v o d n e n i e

Krajský súd v Prešove označeným uznesením zrušil rozsudok Okresného súdu Poprad z 2. februára 2009 č. k. 19 C 160/2008-349, ktorým bolo určené, že žalobcovia označení vo výroku rozsudku sú v príslušných podieloch spoluvlastníkmi pozemku parcela č. X. – lesná pôda o výmere 9 361 m² v kat. úz. Š., utvoreného geometrickým plánom Ing. E. S. zo 7.4.1999 č. X. a úradne overeného 12.5.1999 pod č. X., a že do dedičstva po označených poručiťoch patria príslušné spoluvlastnícke podiely k tejto nehnuteľnosti. Zrušenie prvostupňového rozsudku odôvodnil neodstránením nedostatkov žalobného petitu v konaní pred súdom prvého stupňa, neexistenciou pozemku (parcely), ktorý bol predmetom žaloby, a s tým súvisiacou nevykonateľnosťou rozsudku z hľadiska jeho zápisu v katastri nehnuteľností, nedostatočným odôvodnením prvostupňového rozsudku v časti týkajúcej sa splnenia podmienky naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení, nerozhodnutím o návrhu na prerušenie konania a nesprávnym záverom o právoplatnosti rozhodnutia Obvodného pozemkového úradu v Poprade z 11.1.2006 č. 64/535/06-Nj, ktorým malo byť žalobcom v reštitučnom konaní pred týmto úradom prinavrátené vlastnícke právo. Poukázal na to, že z úradného záznamu spísaného na Krajskom súde v Prešove 4.2.2010 vyplynulo, že uvedené rozhodnutie pozemkového úradu nie je právoplatné, a že doložka právoplatnosti na ňom bola vyznačená omylom, pretože opravný prostriedok proti nemu sa nepodal cestou tohto úradu.

Proti tomuto uzneseniu krajského súdu podali dovolanie žalobcovia 1/ až 70/ a 72/ až 89/. Žiadali, aby dovolací súd odvolacie konanie o odvolaní žalovaných zastavil, alebo aby uznesenie odvolacieho súdu zmenil a rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil, alebo aby uznesenie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Dovolanie odôvodnili odňatím možnosti konať pred súdom tým, že odvolací súd doplnil dokazovanie na zistenie právoplatnosti rozhodnutia pozemkového úradu bez toho, aby na vykonanie dôkazu zákonným spôsobom nariadil pojednávanie a umožnil im tak oboznámiť sa s týmto dôkazom. Vyčítali odvolaciemu súdu aj nesprávnosť jeho záverov, najmä pokiaľ ide o vady žaloby a čiastočnú nepreskúmateľnosť prvostupňového rozsudku.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) v prvom rade skúmal prípustnosť podaného dovolania.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

Podmienky prípustnosti dovolania proti uzneseniu odvolacieho súdu sú upravené v ustanoveniach § 237 a 239 O.s.p.

Prípustnosť dovolania podľa § 239 O.s.p. v predmetnej veci neprichádza do úvahy. Nejde totiž o zmeňujúce a ani o potvrdzujúce uznesenie odvolacieho súdu.

Dovolací súd preskúmal prípustnosť dovolania aj z hľadísk uvedených pod písmenami a/ až g/ ustanovenia § 237 O.s.p., pričom dospel k záveru, že nie je daná jeho prípustnosť ani podľa tohto ustanovenia.

I keď treba dať za pravdu dovolateľom, že nebol správny postup odvolacieho súdu, pokiaľ doplnil dokazovanie bez nariadenia odvolacieho pojednávania, na ktorom by doplňujúci dôkaz riadne vykonal, neumožňovala táto skutočnosť bez ďalšieho konštatovať odňatie ich možnosti konať pred súdom s následkom prípustnosti a zároveň dôvodnosti podaného dovolania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Účelom uvedeného ustanovenia je totiž umožniť účastníkovi konania, aby po zrušení dovolaním napadnutého rozhodnutia mohol v plnom rozsahu realizovať svoje procesné práva, ktoré mu boli v predchádzajúcom konaní v dôsledku nesprávneho postupu súdu odňaté. Ak je však dovolaním napadnuté zrušujúce uznesenie odvolacieho súdu o zrušení rozsudku súdu prvého stupňa a vrátení veci tomuto súdu na ďalšie konanie, je tento účel naplnený už samotnou povahou tohto rozhodnutia, ktorým sa účastníkovi otvára možnosť v pokračujúcom konaní pred súdom prvého stupňa uplatniť všetky svoje procesné práva. Len v prípade, keď nebyť nesprávneho postupu odvolacieho súdu, by bolo možné očakávať jeho meritórne, teda končené rozhodnutie vo veci, zásada rýchlosti a efektivity súdneho konania vyžaduje vrátiť vec opätovne do štádia odvolacieho konania a umožniť účastníkovi konania v odvolacom konaní realizovať svoje procesné práva. Naopak, ak napriek nesprávne postupu odvolacieho súdu sú dané iné dôvody pre zrušenie prvostupňového rozhodnutia, odporovalo by uvedenej zásade, aby dovolací súd zrušil zrušujúce uznesenie odvolacieho súdu a vrátil vec do štádia odvolacieho konania, v ktorom by odvolací súd opätovne rozhodol rovnako (t. j. zrušil by rozhodnutie súdu prvého stupňa a vec by mu vrátil na ďalšie konanie). V takomto prípade by zrušenie

rozhodnutia odvolacieho súdu dovolacím súdom bolo neprípustne formalistické. Ustanovenie § 237 písm. f/ O.s.p. treba preto vykladať tak, že zakladá prípustnosť a tým aj dôvodnosť dovolania proti zrušujúcemu uzneseniu odvolacieho súdu o zrušení rozsudku súdu prvého stupňa a vrátení veci tomuto súdu na ďalšie konanie vtedy, keď nebyť nesprávneho postupu odvolacieho súdu, by bolo možné očakávať jeho meritórne (konečné) rozhodnutie vo veci.

V preskúmvanej veci skutkové zistenie, ktoré v dôsledku nesprávneho postupu odvolacieho súdu (nenariadením odvolacieho pojednávania) nevyplývalo z riadne vykonaného dôkazu, nebolo jedinou skutočnosťou, pre ktorú odvolací súd zrušil rozsudok súdu prvého stupňa a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Zrušenie prvostupňového rozsudku odôvodnil aj vadami konania pred prvostupňovým súdom. Za najzávažnejšiu z nich bolo potrebné považovať odvolacím súdom vyčítanú vadu, spočívajúcu v nevykonateľnosti žalobe vyhovujúceho rozsudku z hľadiska jeho spôsobilosti byť predmetom zápisu zmeny vlastníckych pomerov v katastri nehnuteľností. Táto vada bola dôsledkom rozporu medzi obsahom žaloby, teda medzi tým, o čo žalobcom skutočne išlo, a medzi petitom žaloby. V petite žaloby sa žalobcovia domáhali voči žalovaným určenia svojho spoluvlastníckeho práva (resp. určenia predmetu dedičstva) k pozemku parcela č. X. o výmere 9 361 m² vytvoreného geometrickým plánom zo 7.4.1999 č. X., hoci v nej zároveň uviedli, že pôvodné pozemnoknižné parcely, z ktorých bol vytvorený tento pozemok, boli neskorším geometrickým plánom č. X. rozdelené a zlúčené s ďalšími parcelami a boli z nich utvorené nové parcely č. X., X. a X., ktoré sú v katastri nehnuteľností pre kat. úz. Š. zapísané ako vlastníctvo žalovaných na listoch vlastníctva č. X., X., X., X., X. a X.. Vychádzajúc z obsahu žaloby sa žalobcovia chceli domáhať určenia svojho spoluvlastníctva k pozemkom, resp. k časti pozemkov (ktoré časti mali byť nevyhnutne identifikované geometrickým plánom) zapísaných v katastri nehnuteľností na jednotlivých listoch vlastníctva v prospech žalovaných, no petit žaloby tomu nezodpovedal. V dôsledku vytvorenia nových pozemkov s novými parcelnými číslami neskorším geometrickým plánom by takýto petit, ak by súd podľa neho rozhodol, mal za následok nevykonateľnosť rozsudku z dôvodu jeho nespôsobilosti byť predmetom zápisu zmeny vlastníckych pomerov v katastri nehnuteľností. Odvolací súd preto opodstatnene zrušil rozsudok súdu prvého stupňa pre vadu žaloby, o odstránenie ktorej sa mal pokúsiť prvostupňový súd. Za tejto situácie by prípadné zrušenie uznesenia odvolacieho súdu z dôvodu jeho nesprávneho postupu pri doplnení dokazovania nemohlo viesť k meritórnemu rozhodnutiu tohto súdu. Odvolací súd by pre uvedenú vadu žaloby musel opätovne rozsudok súdu prvého stupňa zrušiť a vec mu vrátiť na nové konanie. To by však znamenalo v rozpore

so záujmom samotných dovolateľov ďalšie predlžovanie konania. Dovolací súd preto rešpektujúc zásadu rýchlosti a hospodárnosti konania a interpretujúc ustanovenie § 237 písm. f/ O.s.p. spôsobom uvedeným v predchádzajúcom odseku dovolanie žalobcov pre neprípustnosť podľa § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p. odmietol. V stále prebiehajúcom konaní majú žalobcovia možnosť uplatňovať všetky svoje procesné práva vrátane práv na využitie riadnych, prípadne aj mimoriadnych opravných prostriedkov.

O náhrade trov dovolacieho konania rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. c/ O.s.p. (s použitím analógie) v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p., keď neboli dané dôvody pre použitie odseku 2 tohto ustanovenia, pretože trovy niektorých žalovaných, ktoré vznikli v súvislosti s vyjadrením ich zástupcov k dovolaniu, nepovažoval, vzhľadom na neprípustnosť dovolania, za potrebné na účelné bránenie práva.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 28. februára 2012

JUDr. Rudolf Č i r ě, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Bc. Patrícia Špacírová